Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL.CV. №4 THURSDAY, JANUARY 8 1998 PERSIPPANY and NEW YORK CENTS 75 -ЦЕНТІВ ПАРСИППАНІ І НЮ ЙОРК ЧЕТВЕР, 8-го СІЧНЯ 1998 р. Ч. 4 РІК CV

Скасування податку зменшить ціни на ґаз

Київ. — Україна скасувала 20-відсотковий податок на додану вартість, який накладався на імпортований ґаз, повідомило аґентство Ройтерс. Захід цей сприятиме зниженню цін на це пальне, яке надходить в Україну переважно з Росії.

Минулого місяця український Уряд і російська ґазова монополія „Ґазпром" досягли компромісу щодо цін на ґаз для приватних споживачів. Ґазпром погодився зменшити ціни для них від 80 дол. до 50 дол. за 1,000 кубометрів. У відповідь Україна погодилася зменшити тарифи на транзит російського ґазу через свою територію в Европу. Тепер транзит 1,000 кубометрів ґазу на відрізку 100 кілометрів становить 1.09 дол. Попередній тариф становив 1.75 дол.

Цього року Україна має спожити 52 блн. кубометрів російського ґазу і пропустити через свою територію в країни Европи 110 блн. кубометрів. Свого власного ґазу Україна видобуде 18 блн. кубометрів і ще 15 блн. кубомет-рів імпортуватиме з Туркменістану і Узбекістану.

Луганщина береться за оборону української мови

Луганське (УНІАР). — Голова Луганської обласної державної адміністрації Геннадій Фоменко наказав затвердити комплексні заходи щодо розвитку і функціонування української мови в реґіоні.

Керівникам та редакторам телерадіоорганізацій рекомендовано переглянути теперішні умови мовлення, концепцію окремих передач і привести їх у відповідність до вимог ліцензії Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення.

Керівництво обласної державної адміністрації рекомендує засобам масової інформації запровадити нові рубрики щодо всебічного розвитку та функціонування української мови. Пропонується також підтримати українські засоби масової інформації і журналістів, які пишуть українською мовою. Для цього буде започатковано спеціяльну номінацію творчого конкурсу „Журналіст року".

ЕС готується прийняти нових членів

Люксембурґ. — Тут цими днями закінчилася конференція Европейського союзу, учасники якої обговорили питання вступу в ЕС післякомуністичних держав, у першу чергу Польщі, Мадярщини, Чехії і Словаччини.

Крім цього, окремо йшла мова про майбутнє членство в Европейському союзі Туреччини, яка, як відомо, давно є членом Північно-атлантійського оборонного союзу, однак в ЕС її не приймають через невідповідність її внутрішньої політики соціяльно-правним стандартам демократичної Европи, зокрема через дискримінацію курдської меншини.

Ще однією підставою для занепокоєння турецьким питанням є тенденції до встановлення в цій країні ісламського теократичного режиму, оскільки мусулманські фундаменталісти мають все більший вплив на спільноту і можуть в цілком леґітимний спосіб перебрати владу від світської, секулярної влади, запровадженої колись Кемалем Ататюрком. З цих міркувань, здається, Туреччині слід сприяти у її бажанні інтеґруватися в европейські установи. Однак до всіх перешкод додається ще й та, що Туреччина декілька років тому збройною силою захопила значну частину грецького острова Кипр і дотепер відмовляється вивести звідти свої війська. Конфлікт на цьому ґрунті не переріс у широкомаштабну війну тільки тому, що обидві країни є членами НАТО.

Але членом Европейського союзу є тільки Греція, яка, звичайно, робить все, щоб двері в ЕС перед Туреччиною не відчинилися. Тому й теперішня конференції в Люксембурґу закінчилася не тільки без жодного позитивного висліду, але в цілому ситуація стала ще більш напруженою. Турецька делеґація, відверто заявивши, що окупує всю кипрську територію, демонстративно залишила залю конференції.

Ш. Перез підтримує ідею палестинської держави

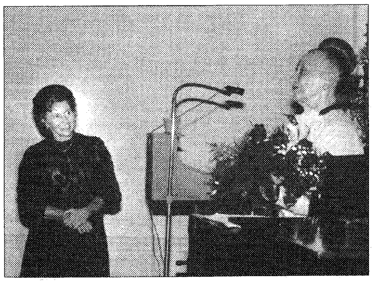
Кувайт, Кувайт-сіті. — В інтерв'ю для кувайтської газети „Аль-Раї аль-Аам" колишній прем'єр-міністер Ізраїля Шімон Перез рішуче підтримав ідею створення незалежної палестинської держави.

„Від того моменту, коли я вперше публічно підтримав палестинський суверенітет, я ніколи не приховував свого наставлення і ніколи не змінював його",— сказав, між іншим, Ш. Перез.

Лавреат Нобелівської нагороди миру підкреслив, що його нова пропозиція щодо створення палестинської конфедерації з Йорданією не зустріла ніяких заперечень збоку керівника Палестинської самоуправної території Ясіра Арафата. „Я запропонував президентові Арафатові спочатку створити палестинську державу у смузі Ґази, а відтак заснувати автономію на західньому березі Йордану. Здійснення цієї пропозиції допомогло б Арафатові вести переговори з Йорданією, вже бувши президентом суверенної держави, а наступним кроком — з'єднати західній берег зі смугою Ґази, щоб врешті-решт створити конфедерацію з Йорданією",— сказав Ш. Перез.

У ПОНЕДІЛОК, 5-ГО СІЧНЯ, Французьке пресове аґентство з Вільнюса, столиці Литви, повідомило, що згідно з підрахунками президентських виборів опублікованих виборчою комісією, 71-річний іміґрант Валдас Адамкус, який минулого року повернувся зі ЗСА, був вибраний президентом Литви. Виборча комісія зазначила, що всі віддані голоси в Литві вже підраховані залишилося ще підрахувати голоси литовських громадян поза кордонами Литви. В. Адамкус здобув 49.87 відсотка голосів, а Артурас Павлявскас , який мав підтримку неокомуністів, здобув тільки 49.31 відсотка.

Померла В. Переяславець

1976 році. Зліва — Рома Прийма-Богачевська

Ню Йорк. — Тут несподівано померла широко відома в українській та американській громаді, зокрема в балетному світі, примабалерина українських театрів і учителька відомої Американської школи балету в Ню Йорку Валентина Переяславець.

Саме недавно сповнилося В. Переяславець 90 років життя і з того приводу у „Свободі" появилася обширна стаття про її життя пера Х. Навроцької.

Вона рано розпочала свою кар'єру, спершу закінчивши балетну школу у Харкові і там почала виступати в театрі, а відтак її кар'єра розвинулася в Києві, де вона вже виступала як солістка.

В часі Другої світової війни доля занесла її до Львова, де вона була солісткою в роках 1941–44 у Львівському Оперному Театрі. Після воєнного скитання дісталася до ЗСА і на постійно поселилася в Ню Йорку, де вона навчала балету спершу в балетній школі Карнеґі Голл, а відтак у славній Американській школі балету. Рівночасно вела школу балету для українських дітей та була дорадницею відомих солістів американського та міжнародного балету.

В 1976 році відзначено святочно у Ню Йорку потрійний ювілей В. Переяславець — 25-ліття її навчання в Американській школі балету, 50-ліття від її першого виступу і 70-ліття її життя.

Похорон В. Переяславець відбудеться в середу, 7-го січня ц. р. із церкви св. Марії при 70-31 48-ма вулиця у Вудсайді, Ню Йорк, о год. 9:30 ранку.

П. Лазаренко поїхав за кордон святкувати

Київ(Р.Р.). — Газета „Кіевскіє Вєдомості" спростувала чутки про те, що Павло Лазаренко виїхав з України в невідомому напрямі. Посилаючись на „добре поінформоване джерело", газета повідомляє, що П. Лазаренко дійсно вирішив зустрічати новий рік за кордоном, „в одній високогірній країні, відомій своїми величезними банківськими капіталами". А газета „Всєукраїнскіє Вєдомості" 31-го грудня надрукувала звернення П. Лазаренка до народу України.

У зверненні керівник „Громади" запевняє, що всі труднощі перехідні, а в майбутньому Україну очікує радість перемог. І ґарантією перемін на краще є багаточисельна партія „Громада", зазначив П. Лазаренко.

Партія не обіцяє всіх досягнень уже завтра, але запрошує всіх юних і дорослих громадян України: „Ідіть в наші ряди, будуйте Україну з нами!"

П. Кудюкін повернувся в слідчу тюрму

Київ(Р.Р.). — Лікарська комісія в Києві, на клопотання адвокатів, провела судово-медичну експертизу стану здоров'я колишнього президента концерну „Бласко" Павла Кудюкіна.

Після обстеження П. Кудюкін повернувся до слідчого ізолятора в місті Миколаїв. Кримінальну справу проти нього і трьох одеських підприємців порушено рік тому за підозрою у крадіжі в особливо великих розмірах. Понад два місяці тому П. Кадюкін відмовився іти до суду, сказавши, що він зле себе почуває. Тому на медичну експертизу його возили до Києва.

Вбивств поменшало, але злочинність залишилася високою

Київ (УНІАР). — Вперше за останні роки в 1997 році зареєстровано зменшення умисних вбивств більш як на 8 відс, а до суду направлено кримінальних справ майже на половину більше, ніж торік, стверджено на засіданні колеґії Генеральної прокуратури України.

Проте, відзначали учасники засідання, не можна сказати, що криміногенну ситуацію в Україні повністю взято під контролю. Адже спостерігається активна консолідація злочинного елементу, зростає кількість злочинів, вчинених організованими групами, набирає поширення бандитизм. У сфері економіки зростає хабарництво, розкрадання, шахрайство з фінансовими ресурсами.

Затурбовання викликає і нинішній стан слідства. Майже кожна четверта справа слідчих прокуратури закривається. Щоб активно протистояти таким проявам, органи прокуратури цього року зазнали змін. Окремі відділи і управління реорганізовано і утворено нові структурні підрозділи. Потребує значного посилення нагляд за дотриманням законів самими співробітниками правоохоронних органів.

Щоб розв'язати всі ці проблеми, Верховній Раді необхідно якнайшвидше прийняти підготовлений ще у 1994 році законопроєкт про посилення відповідальности за скоєння злочинів в організованих формах.

В Україні

(З інформацій УНІАР)

П. КУЧМА ВІДВІДАВ ЛЬВІВЩИНУ

ЛЬВІВ. — Президент України Леонід Кучма 3–4-го січня відвідав Львівщину, де спільно з президентом Польщі Алєксандром Кваснєвським взяв участь у відкритті нового міжнародного автомобільного пропускного пункту Краковець-Корчова. Окрім зустрічі з А. Кваснєвським у програмі Президента були відвідини Яворівського полігону Прикарпатської військової округи, зустріч з громадськістю Львова та відвідин визначних місць реґіону.

ПРОҐРЕСИВНІ СОЦІЯЛІСТИ РОЗІЙШЛИСЯ В ПОГЛЯДАХ

ЛУГАНСЬКЕ. — В обласному центрі зареєстровано організацію Проґресивної Соціялістичної Партії альтернативної. Її члени не згодні з політикою лідерів ПСПУ Наталії Вітренко та Володимира Марченка. Учасники партійної конференції засудили „розкольницьку діяльність фундаторів ПСПУ" і виключили їх з партії. Оскільки Н. Вітренко та В. Марченко продовжують виступати від імені партії, то на конференції ухвалено рішення називати обласну партію ПСПУ (А). Місцеві комуністи у газеті „Совєтская Луганщина" засудили практику розповсюдження газети „Досвітні Огні", яка є органом ПСПУ, оскільки проґресивні соціялісти у деяких питаннях не підтримують комуністів.

КПУ ВИГАНЯЄ ПРИХИЛЬНИКІВ Н. ВІТРЕНКО

ХЕРСОН. — Обласна Комуністична Партія виключає зі своїх рядів прихильників голови ПСПУ Наталії Вітренко. За спробу „розколоти партійні ряди та зловорожу аґітацію на користь ПСДП" уже виключено з КПУ депутатів Верховної Ради України Анатолія Безуглого та Степана Рябця. За „наклепи" на вищих керівників КПУ виключено і депутата Херсонської Обласної Ради Павла Суріна. Цей останній публічно звинуватив першого секретаря Херсонської КПУ Георгія Найду в тісній співпраці зі збанкрутованою забезпеченевою компанією „Херсон-Аско", яка заборгувала своїм вкладникам 800,000 дол.

ПАНТЕОН НАЦІОНАЛЬНИХ ГЕРОЇВ

КИЇВ. — Тут завершився конкурс на проєкт меморіяльного комплексу „Пантеон національних героїв України", проведений Українською Республіканською Партією. Переможцем конкурсу став заслужений архітект України Микола Жариков. Втілення його проєкту пантеону слави, на думку членів жюрі, має стати мистецьким і духовим символом Києва і України. Архітектурний проєкт оприлюднено 22-го січня, у день 80-річчя проголошення IV Універсалу Центральної Ради УНР.

ПОБИЛИ ЗБИРАЧА ПІДПИСІВ

ХЕРСОН. — Студент Херсонського Педагогічного Інституту звернувся до правоохоронних органів по допомогу. Він розповів, що два випадкових знайомих, яких він зустрів в інституті, примусово вручили йому 26 підписних листів, у яких уже було вказано його прізвище як збирача підписів за Соціял-Демократичну Партію України (об'єднану) й наказали зібрати всі підписи. А щоб не передумав, то насильницьким способом змусили підписати розписку, ніби він отримав у них кредит на 300 гривень, які зобов'язується віддати, якщо за три дні не заповнить усі підписні листи. Підписів студент не зібрав і 300 гривень також не віддав. Отож його жорстоко побили. Місцеві соціял-демократи запевняють, що це провокація. Голова херсонської обласної СДПУ (о) та голова обласної Спілки Адвокатів Любов Горощенко запевняє, що вони збирачам підписів не платили і вже давно зібрали 12,000 підписів, а того студента до збирання підписів не залучали. Крім того, його могли побити не за підписні листи, а за неповернення боргу.

ВРЯТУВАЛА СВАРКА

ЧЕРНІВЦІ. — Сварка між подружжям виникла фактично з нічого. Дружина попросила чоловіка принести води з криниці, а він, лежачи на дивані, читав газету. Слово за словом і зчинилася справжня сварка. Розсердившись, дружина сказала, що коли чоловік не допоможе, то вона його кине, й вибігла з хати. Чоловік за нею. В ту ж мить вони почули за спиною страшний гуркіт. Їхній будинок падав. Його зруйнував 15-тонний вантажний автомобіль, що з невідомих причин врізався в будинок. Від дивана, на якому щойно лежав чоловік, не залишилося нічого. Постраждала трирічна донечка подружжя, яка була в іншому кутку будинку. Вона ще в лікарні, але життю її загрози немає.

ПРОГРАМА РОЗВИТКУ

МИКОЛАЇВ. —Сесія Обласної Ради ухвалила програму розвитку на 1998–2000 роки. Пріоритетними напрямами визнано розвиток кораблебудування, енерґетики, портів кольорової металюрґії та ряду інших галузей. У документі передбачається до 2000 року збільшити виробництво на 37 відс. порівняно з 1996 роком. Передбачається розроблення нафтових і ґазових родовищ в Азовському і Чорноморському басейнах і шельфі Каспійського моря відповідно до угод з Азербайджаном. На 5.5 відс. передбачається збільшення обсягу виробництва в кольоровій металюрґії, на 30.8 відс. — у сільському господарстві области.

Сестри Студитки — це поміст на схід

Парсиппані, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Мати-ігуменя СХМ Юліта — це в редакції, на новому місці нашої праці, дійсно рідкісний гість. Вона приходить у товаристві Юрія Дребича з Едісону, Н. Дж., який допомагає Сестрі Юліті порушатися по ЗСА та призбирати фонди на працю Сестер Студиток.

Сестра Юліта в редакції „Свободи", справа Ю. Дребич

Повна життя, усміхів та енерґії, настоятелька Студиток живо розповідає нам історію чину, їхню долю в часі совєтської окупації і Другої світової війни та новий розцвіт праці в останніх роках.

З цієї розповіді довідуємося, що сама вона вступила до чину у 1969 році, що тепер є в уставі біля 70 членів і що 1945 року було їх майже вдвічі так багато, але вони працювали як робітниці в полі, щоб заробити на кусок хліба.

— А як сьогодні представляється ваше життя? — питаємо Мати Юліту.

— У нас тепер радість. Ми отримали від Управи міста комплекс манастиря з церквою у Львові, що був власністю бенедектинських сестер, при вулиці Вічева ч. 2. Працюємо над відновою манастиря і церкви, щоб при манастирі ще улаштувати дім для старців і сиротинець, поруч із постійною катехизацією.

— Чи ви вже і дотепер опікувалися сиротами та старцями?

— Ми вже від довшого часу працюємо з дітьми, батьки яких були в Чорнобилі. Літом від 1990 року веземо дітей на відпочинок в Карпати, а в часі року діти ходять до школи.

— Чи ви думали про окрему школу при вашому манастирі?

(Закінчення на стор. 4)

РІЗДВО ХРИСТОВЕ

З уваги на свято Різдво Христове (за старим стилем) в середу, 7-го січня, це число „Свободи" друкується з датою четверга, 8-го січня. В середу Головна Канцелярія УНСоюзу і В-во „Свобода" будуть закриті. Наступне число „Свободи" друкуватиметься в четвер з датою п'ятниці, 9-го січня. — **Ред.**

В АМЕРИЦІ

У ПОНЕДІЛОК, 5-ГО СІЧНЯ, в Сакраменто, Каліф., розпочалася судова розправа звинуваченого в трикратному вбивстві та пораненні десяток осіб Юнабомбера Теодора Качинского. У своїх вступних твердженнях прокуратура і оборона представлять лаві присяжних оскарженого чим і розпочнеться формальна розправа. Прокуратура правдоподібно представлятиме Т. Качинського як холоднокровного та вмисного вбивцю відповідального за 16 поштою післаних бомб. Натомість адвокати оборони правдоподібно старатимуться доказати, що Т. Качинскі не є нормальним. Оборона вже пропонувала, щоб Т. Качинскому за визнання вини дати доживоття замість смертної кари, але Департамент юстиції ту пропозицію відкинув.

У СВІТІ

НЕСПОДІВАНІ СНІГОВІЇ У південносхідній частині Британської Колюмбії в Канаді спричинили цілий ряд снігових обвалів, у висліді котрих загинуло принайменше вісім осіб. Офіційні чинники розшукувальних і рятівничих бриґад повідомили, що у суботу, 3-го січня, вже віднайшли тіла п'ятьох лещатарів, а один лещатар покищо уважається пропавшим без вістки у Кокані льодовиковому провінційному парку, 38 миль на північний схід від місцевости Нелсон. Род Сейлем, член Провінційної рятувальної програми, зазначив, що крім того, отримано повідомлення про смерть трьох водіїв сніґомобілів. А директор Канадського центру снігових обвалів Алан Деніс підкреслив, що вони мають повні руки праці, пов'язаної зі згаданими стихійно-природними випадками.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

UNA & Svoboda tel.: (973) 292-9800; Svoboda Fax: (973) 644-9510; UNA Fax: (973) 292-0900

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446
(914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Parsippany,, NJ

Сім років нетерплячих бажань

Напевно багато із довголітніх читачів „Свободи" пригадує ще до сьогодні широковідомий фільм під назвою "Seven Year Itch" із славною Мерілин Монро в головній ролі.

Коли вступаємо в 1998 рік і з'ясуємо собі, що це вже сьомий рік незалежности України, який сповниться в серпні цього року, тоді мимоволі насувається на думку заголовок цього американського фільму. Бо час іде, проходить рік за роком, а ми всі все ще дальше нетерпеливо чекаємо на „кращі часи", на поправу економічної, політичної та культурної ситуації в Україні.

Цей новий 1998 рік ще особливо повний непевної нетерплячки з приводу вже так близьких виборів і великого знаку запитання, що вони принесуть. Знаємо із останніх вісток преси, що досі є зареєстрованих 21 партія і 9 виборчих бльоків, в тому навіть УНА–УНСО, а тим і шанси виграння для кожної із так численних партій малі. Знаємо також, що всі політичні активісти стараються тепер усіми силами здобувати симпатії виборців і тут не дуже перебирають у засобах. Одні шукають справжні, а може часом і видумані, причини скомпромітувати своїх противників, інші вибирають навіть дивно неповажні способи на здобуття симпатій голосуючих, як ось недавно одна із партій, що роздавала морозиво для виконавців в балетному театрі і також для присутніх глядачів. Як бачимо, чим ближче до виборів, тим більша гарячка передвиборчої кампанії огортає членів усіх партій в Україні і викликує часом навіть не надто чесні та зрозумілі реакції.

А тим часом населення України щораз частіше голосно висловлює своє невдоволення із досі несповнених сподівань та чекань на поправу життьових стандартів, а проблема корупції ніяк не хоче зійти із провідного місця як в Україні, так і у відношенні до інших держав, які впродовж тих років незалежности, переконавшись на практиці про ширину цього лиха, не один раз послаблювали свої економічні та політичні відносини а Україною, та вимагали активнішої реакції відповідних чинників на підкупство і використування державного майна для особистих цілей цілого ряду провідних політичних постатей. Але не тільки фінансова ситуація в Україні чекає на конечну поправу. Покращання обставин чекають громадяни дослівно майже у кожному відтинку життя, бо поганий економічний стан із скромною зарплатою, або її браком потягає за собою також інші ділянки, на поправу яких так нетерпляче усі чекають.

Тут не відомо, що й поставити не першому місці. Бо, як відомо, на культурному відтинку обставини в цих роках не дуже то покращали і читаємо в пресі про потребу замикати театри, про відплив добрих музичних сил за границю, про труднощі із виданнями книжок і газет. Однак не всі ці труднощі є залежні тільки від економічного розвитку держави і часом застановляємося, чи не ідемо по лінії найменшого опору, складаючи все саме на цю ділянку. Питання української мови стоїть самітно одвертим, абсолютно незалежним від того, чи громадянин України працює, чи має зарплату і чи може купити кусок хліба.

А тут у сьомому році незалежности читаємо в пресі далі статті із промовистим заголовком „Чи стане державна мова державною?" і постійно реєструємо дальше вживання російської мови в Україні як розговірної так і урядової.

Ось саме прийшов до редакції лист в Україні, на якому із здивуванням побачили ми поштову печатку із так добре відомим довгими роками знаком „СССР", зірочкою та "Lvov — USSR". Як це можливе на сьомому році державности України? Чи це провокація, недбайливість, чи просто непошанування мови, що повинна бути державною, зокрема у всіх урядових установах? Прийдеться нам усім, кому близька серцю українська держава, із нетерпінням чекати, що може у сьомому році прийдуть так довгоочікувані добрі зміни, а принаймні у мові.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — *Редакція.*

Наталія Пазуняк

ЧИ МОЖНА ОЖИВИТИ КАПСУЛЮ ЧАСУ, ЩО ЗАВЕРШИЛА МИНУЛИЙ ЕТАП?

Таке запитання насувається після VII Конґресу СФУЖО.

Проходить конґрес. Маштабність події віддзеркалена в святковому відкритті, адже кожні п'ять років злітається з усіх кінців світу українське жіноцтво, що дбає про своє національне коріння і діє на основі своїх статутів, але в дусі ідеалів федерації — СФУЖО; проходять прапороносці: спереду український прапор, а за ним прапори, в порядку альфабету, всіх країн поселень, де мають осідок складові організації СФУЖО. Їх тепер 23. Поряд із державними прапорами — прапори організацій СФУЖО. Гарно і врочисто. Президія з амбасадором України як почесним гостям; ще й міністер у справах родини з Києва цим разом. Молитва за успіх конґресу. Промови, мистецька програма у виконанні молоді, що зігріває душу.

Очікувалося нових почипів...

Чогось очікується, щось, здається, снується за тим, якийсь злам, декларація нової доби розвитку, нових починів-ініціятив... Але їх нема...

Видно, це заплянована згодом „проректи", а може — може аж у завершенні, у резолюціях... Та проходять сесії, підготовані, цікаві. Є сесія про дальший ужиток чи плекання української мови у країнах поселень. Цікаво і дивно: одна за одною виходять діячки-українки з-поза меж України і, говорячи про плекання рідної [illegible] мови у різних куточках земної кулі, починають своє слово в панелі деклярativним ствердженням мовою країни, де проживають: з Франції по-французьки, з Німеччини по-німецьки, а з Арґентини по-еспанськи. На прохання ведучої, зверненого до кожної з них по черзі, переходять на свою прадавню рідну українську мову, якої, на щастя, не забули. Цікаво — може це такий вияв пошани до країни їх поселення? Але ж батьківщина одна — Україна, і рідна мова — одна, українська... Така мозаїка прапорів і мов...

Дуже добре підготовлений панель про присутність і працю СФУЖО на терені Організації Об'єднаних Націй. Це міжнародні форуми, на яких, поряд із інтернаціональними конвенціями й конґресами, СФУЖО пригадувала про існування української нерозв'язаної проблеми і долі української жінки. В іншій консталяції відбувається і цей панель. Він хоч-не-хоч мусить мати політичну закраску, тож тут при усій заанґажованості СФУЖО в НДЖО при ООН в Раді (Council) ЕКОСОК, аґенція ЮНІСЕФ повинна була б підкреслити думку про домінантність на майбутнє й уже у сучасному ролі жіночого представництва з України як незалежної держави, й про потенціяльну ролю у впливах такого представництва. СФУЖО — поряд із своїми функціями в НДО при ООН — могла б бути благодатним „Чічероне" через круті не раз лябіринти аґенцій ООН.

Але деклярація про готовість до нового не прозвучала, хоча знаємо про те, що особисто сфужівські діячки ставали в пригоді новим на данім терені жіночим особистостям з України. Отже, в конклюзіях панелю — в його тезах — такий „стейтмент" не прозвучав. Натомість, коли при запитах-дискусії визначна діячка з України хотіла висловитись на цю тему, їй відібрано голос і зведено її виступ у плянованому, видно, нею дискусійному слові до деклярації привіту для Конґресу... Це вразило.

Забракло часу чи відваги?

Мабуть, забракло відваги відійти від рутини „запитів до панелевих доповідей" і [illegible]во гості з-за океану, з рідної України, хоча воно у дану рутину програми й не вкладалося. Тут ми як „діяспорниці" іспиту не здали,

Деґресією наших спостережень-рефлексій із конґресу нехай буде ствердження: гостя з Києва приїхала не впорожні — привезла з собою глибоке знання сучасної України і вистражданих надбань молодого жіночого руху, що переживає там своє організаційне ставання, отож є in statu nascendi, що завжди є потенціяльно багатим, але заразом і критичним моментом. Перед нами копія гарного листа цієї діячки. На формальне запрошення від проводу СФУЖО до участи в конґресі вона запитує, яку тему мала б порушити у виступі своїм на конґресі (в панелі чи „круглім столі"). Відповідь згодом була: ніякої. Не знайшлося, видно, місця в програмі чи не виринула внутрішня вимога: вислухати слово українки (відомої діячки-патріотки) з України. Може б і ми збагатилися тим? Натомість склалася (напевно спонтанно, не зі злим наміром) ситуація, що міністер з України стала свідком вияву непошани до діячки жіночого руху в Україні.

Ми вибрали тут лише два панелі — може й найважливіші з усіх — мови та зовнішніх зв'язків. Окремого панелю зв'язків з жіночими організаціями в Україні не було.

Важливою — вирішальною — точкою було ухвалення резолюцій конґресу. Проходило це ухвалення нелегко. Їх прийнято, як звичайно, одну за одною. Адже це ті принципові рішення, що повинні освітлювати шлях праці організацій СФУЖО на наступних п'ять років. Що ж випало із резолюцій — обговорюваних, тлумачених, мотивованих? Відпала резолюція про ділову співпрацю з жіночими організаціями в Україні для того, щоб довести до членства в СФУЖО організацій з відповідними статусами; першим етапом для цього могла б бути статутова зміна — з діяспорного творива на загальносвітове, на федерацію, яка мала б право на членство в ній, хоча асоційованих поки що, усіх українських жіночих організацій національно-демократичного [illegible]мування з усього світу, отож і з України як центру центрів наших прямувань.

Отож — це „перепало". Ну що ж, мовляв, одна резолюція перепала, зате є така, яка говорить про зв'язок з Україною у формі допомоги, згідно з гаслом цього Конґресу: „Скріпім організації СФУЖО — допоможемо Україні". Це і є та часова капсуля, яку збережено, замість того, щоб опустити її у якийсь певний схованок як надбання 50 років тяжкої і відданої праці.

Не треба реанімувати минулого

Це капсуля часу — отож минуле. Ніхто не має сили реанімувати минулого. Його треба використати як досвід і як надбання минулого етапу, і це все. Творити треба нові вартості з духом часу: не ізолювати України від світу і не ізолюватись від неї, бо вона була, є і буде нашим центром центрів, а еволюційно змагати до осідку СФУЖО в Україні, де наростає інтелектуальний доробок, де буде кому проводити українським жіноцтвом світу. Ми з Україною нероздільні.

Здаймо собі справу при тому із того, що в Україні, як і в інших післясовєтських республіках, діють тепер дуже сильні, престижеві організації демократичної настанови, що мають і великі фінансові можливості. Вони вже мають зв'язок з організованим жіноцтвом України. Це американська — Consorium, а також давня, уже із столітньою історією, організація бизнесменок і професіоналісток, т. зв. Sonta Club; вони діють і через U N Development Program (UNDP). Є й українки, які працюють в аґенціях ООН, як, наприкклад, в ЮНІСЕФ (при відсоленні води і т. под.).

Це корисні зв'язки для України. Але при всьому цьому українські жінки з України горнуться до українок в діяспорі, очікуючи не матеріяльної допомоги, а іншої — духової підтримки, яку ми повинні виявити їм у конкретній формі.

Тож впродовж цього останнього року до 50-ліття СФУЖО — зробім цей кардинальний крок, створімо правно-статутові основи для можливости включити в членство ті жіночі організації, які ма-[illegible] основи й які бажають бути членами федерації. Тоді щедро передаймо наш громадський досвід тим дорогим нам і серцю нашому організаціям в Україні, а при тому збагатімось їхнім, не раз болючим, досвідом. Тож слово тепер за Проводом СФУЖО. (Хотілося б почути: „І чого пхаєтеся у відчинені двері, ми ж і так готові до цього!...") Але висловім наш погляд з домени понять часу і простору. Треба похоронити капсулю часу як дорогоцінний досвід бездержавного періоду — на збереження, і почати новий етап дії — спільно з Україною, з українською жінкою, щоб стати воїстину і в цьому новому етапі Світовою Федерацією Українських Жіночих Організацій.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Д-р Тамара Булат

Камерний хор „Київ" в Ню Йорку

Лише талановиті діти талановитої аври землі, чи ще не пізнаного космічного єства, можуть народжувати красу гармонії в моменти зламу, розпаду, звичайної, а їм звичної, людської біди і нестатку. Таким і вивився камерний хор „Київ".

Цього року кияни своїми концертами в кількох містах ЗСА, зокрема у Вашінґтоні, Філядельфії, Портсмуті, у будинку Організації Об'єднаних Націй зробили слухачам справжній різдвяний подарунок.

21-го грудня 1997 року в Карнеґі Голл у Ню Йорку виступив хор „Київ". На сцену вийшло 20 співаків хору з молодим дириґентом Гобдичем, щоб довірливою інтонацією безсмертного Артема Веделя звернутися до слухачів. Ні, не до слухачів назагал, а до кожної людини, яка усамітнена, обездолена або засмучена, шукає захисту.

„Господи Боже мой, на Тя уповах" — не проспівав, а пролонгував стогін хор. Такими словами починається відомий шедевр Артема Веделя, його складний хоровий концерт.

Поминаючи ледь помітну незбалянсованість сопрано із загальним компактом хору, яка пояснюється „входженням" в акустику залі, яку чутливе вухо дириґента відразу направило, київський хор приворожив тембром своїх голосів. Вони були від природи красиві і до того здатні передати найтонші порухи емоції. Емо[illegible]анські хвилі. Власне, саме почуття формувало кожну фразу з її звивистою графікою, барокковими прикрасами — „розпсівами", медитативними фонемами. А яка ритмізована грайлівість поліфонічною технікою з'явилася у фуґетті, щоб прославно закінчити циклічну композицію кінця XVIII століття! Кількахвилинні оплески з усіх ярусів, — отже, прийняли і твір, і виконавців.

Раптом, порушуючи хронологічну лінію, дириґент сміливо змінює стильову орієнтацію і пропонує твір анонімного автора XVI століття. Монодія, один голос, але в тій мелодії відбилося, здається, все філософічне кредо доби, спрямоване на пізнання внутрішнього світу людини. Не було жодних виконавських ефектів. Лише проникнення в ліричну настроєвість автора. Вигуки „браво" відносилися значною мірою до виконавця–соліста–співака, що ним був сам дириґент (хор на „мурмурандо" творив заспокійливий фон).

Микола Гобдич подав цікаву інтерпретацію „Воскресенського канону" Миколи Дилецького. Вона відмінна від інтерпретації інших хорових колективів України і Росії, які неодноразово зверталися до двохорного шедевру видатного київського композитора і теоретика XVII століття. В ній панує ґраціозність, яка, проте, асоціюється не з ґалантним стилем, що в час життя Дилецького поширювалася в европейських країнах, а з народною культурою синкретичних жанрів, де все підкорене пластиці жесту від динамічних переходів у темпах до характеру мелодики. Достатньо було подивитися на манеру дириґування Гобдича, щоб зрозуміти, звідки йте така природна культура жесту, що походить у нього від музики й органічно зливається з нею.

Ця властива народному музичному мисленню органічність переходів і появи підголосків, що спонукає нескінченний рух, здобулась дивовижної майстерности у Кирила Стеценка і Миколи Леонтовича, продовжувачів хорової традиції Миколи Лисенка (в програмі концерту був його релігійний твір „Камо піду од лиця Твоєго, Господи").

Про „Милість спокою" Стеценка. Важко піднайти слова, зміст яких наблизив би до почутого в музиці. Доскона[illegible] окремого звуку і псалмодії; злагоджені підходи до кульмінацій і темброві переливи від прозорих жіночих голосів до глибокого контрабасового звучання, зіставлення сповненої печалі речитативної мелодії сольо тенора і вибухового „промовляння" хору на словах: „Свят, свят, Господь Саваот!", а через увесь твір — інтонація, що увібрала в себе біль і прагнення спокою від роздумів про небо і землю, про невисловлену драму душі, що довірила себе лише Богові. Закінчення, яке знайшов для свого твору Стеценко — геніяльне. Після нього оплески руйнують воздвигнуте. Я порадила б у програмі (яка дуже й дуже продумана) зазначити: „Без оплесків".

На кінець першої частини прозвучали написані в 1990 році і вперше виконані в ЗСА твори сучасних композиторів.

(Закінчення на стор. 3)

Надія Волинець,
Бережани

Золоті рядки ювілейних пошанувань Б. Лепкого

II

12-го липня 1925 року, в гостинному домі Б. Лепкого біля Берліну де збиралася українська громада. Перший зліва Б. Лепкий, посередині, третя зліва, його дружина, біля неї, зліва, Ольга Коновалець. Євген Коновалець сидить півзахований на поруччі з правої сторони.

(З архіву О. Кузьмович)

20-го жовтня святкування перебрала Крогулецька земля, де в пам'ять про письменника встановлено погруддя та відкрито шкільний музей. Тут відбулися екскурсії, виступи науковців, місцевих вчителів та представників районної влади, концертова програма. А потім у Копичинецькому самодіяльному театрі ім. Б. Лепкого ожили сторінки знаменитої трилогії „Мазепа". Режи-сер театру, начальник обласного управління культури Орест Савка провів ексурсію по музею театру та представив самодіяльних акторів, які підготували виставу для перегляду 18-го листопада тернопільському глядачеві.

Через декілька днів з ініціятиви письменників і голови Товариства „Браття Рогатинці" Романа Коритка відбулася спроба пригадати знамениті у тридцятих роках, під час літніх ферій Богдана Лепкого у Черчу, „Черченські вечори". Сучасний вечір зорганізували в актовому залі санаторії, що збудована неподалік місця, де стояла лепківська вілля „Богданівка", місцеві самодіяльні співаки та запрошені львівські актори. Промовляли на вечорі письменники Роман Лубківський, Левко Різник і Р. Коритко, д-р Р. Смик, Уляна Скальська — голова Клюбу Творчої Інтеліґенції м. Івано-Франківське. Цього ж дня в одній з кімнат санаторії розгорнуто і посвячено виставку лепківських матеріялів, підготованих і переданих Б. Кусенем, головою Тернопільського Культурно-Освітнього Товариства ім. Богдана Лепкого. До речі, з його ж ініціятиви та активного сприяння ім'я Богдана Лепкого широко пошановане та Тернопільщині і стає відомим за його межами.

Незвичайно цікаво і несподівано вишукано зорганізували святкування у Львові. Розпочались вони відкриттям книжково-мистецької виставки, яка розмістилася у новоствореному музеї мистецтва оформлення української книги. Влаштована з фондів музею Івана Франка, Національного Музею, Наукової Бібліотеки ім. В. Стефаника, приватних збірок, вона вперше явила світові не просто унікальні прижиттєві видання і публікації, листи, світлини, портрети ювілята і видатних українських діячів, що жили і працювали в одному часі з ним, фотохудожні та малярські праці з лепківських місць, а й виявила дух великої шаноби львів'ян до письменника. Особливо відчутним був він у часі відкриття виставки, на яку зібралися науково-мистецька еліта нашої західноукраїнської столиці, гості з Бережан, Тернополя, Перемишля. Цей же настрій перенісся пізніше і на літературно-мистецький вечір „Чуєш, брате мій" в затишну залю Театру ім. М. Заньковецької. Його творили глибоко обдумані слова промови професора і лавреата нагороди ім. братів Лепких М. Ільницького, виступи письменників Р. Федорова, Р. Коритка, Р. Горака, І. Калинця, гостя з Америки д-ра Р. Смика. А потім відбулося незабутнє літературне дійство за мотивами творчости Б. Лепкого у постанові молодих, а також відомих акторів театру. Постановку за власним сценарієм здійснила заслужена артистка України Т. Стригун.

Закінчення буде

Михайлівський собор відбудовують, але якій Церкві він буде належати?

В 1996 році Президент Леонід Кучма видав заклик до українців усього світу під назвою „Відродімо українську духовість”. Цей заклик підписали Патріярх Філарет та багато відомих літераторів і науковців. Вони закликали українську діяспору простягти руку допомоги у відбудові собору Золотоверхого Михайлівського монастиря, якого зруйновано на доручення Москви.

На жаль, поза межами України мало хто чув про заклик Президента, а на нього відгукнулося ще менше. Не маючи фінансової підтримки з-за кордону, Президент Кучма доручив Кабінетові Міністрів та посадникові міста Києва О. Омельченкові почати відбудову Золотоверхого Михайлівського собору за фонди з державного і міського бюджетів, які і без цього є переобтяжені.

Собор Золотоверхого Михайлівського монастиря є в процесі відбудови. З приємністю стверджуємо, що, використовуючи модерну технологію зимової конструкції, відбудова собору прогресує швидким темпом. Ціллю О. Омельченка є закінчити відбудову відомої дзвіниці Золотоверхого собору до святкувань Днів Києва в травні 1998 року, а до ювілейного 2000 року від Народження Христа закінчити відбудову цілого проєкту. Є всі ознаки, що ця ціль буде осягнута.

Одначе в бюджет відбудови дзвіниці і Президент і посадник міста не включив фондів на одну річ, а саме на дзвони.
до зрозуміння, що хоч він і Президент перебрали на себе обов'язок фінансування загальної відбудови собору, то він сподівається, що дзвони закупить Українська Православна Церква Київського Патріярхату. Він має намір передати відбудований собор саме для Київського Патріярхату. Одначе — зовсім не безпідставно — посадник сподівається, що Київський Патріярхат мусить виявити конкретне зацікавлення у відбудові храму. Закуп дзвонів Київським Патріярхатом стане завдатком, який дасть моральні підстави для посадника передати відбудовану святиню саме для Київського Патріярхату, а не Московському, який виявляє зацікавлення. Тільки 25,000 дол. потрібно на дублікати оригінальних дзвонів.

Це не є чергова грошова збірка. Якщо 3,000 парафій Київського Патріярхату не внесуть цього мінімального вкладу на закуп дзвонів для Золотоверхого Михайлівського собору, то, як нас інформували, Церква Московського Патріярхату є готова негайно фінансувати цей закуп. Вони сподіваються, що за їх вклад відбудований собор буде переданий саме у їхні руки. Знаючи існуючі політичні обставини в Україні, посадник Києва не матиме моральних підстав їм відмовити, якщо ми зіґноруємо цей апель.

Намагання зібрати потрібні фонди між парафіями Київського Патріярхату не принесли сподіваного висліду. Знаючи економічну ситуацію в Україні, це не повинно б нас дивувати. Патріярх Філарет звернувся з проханням до Товариства св. Андрія, щоб ми апелювали за допомогою до всіх людей доброї волі в ЗСА, які не хочуть, щоб Золотоверхий Михайлівський собор попав у руки Московського Патріярхату.

Ми повинні разом працювати для здійснення 60-річної мрії всіх українців: щоб звуки дзвонів Золотоверхого Михайлівського собору неслись знову над Києвом, подібно, як вони звучали протягом 800 років.

Звертаємось до вас з проханням допомогти нам зібрати фонди на закуп дзвонів і завбезпечити приналежність Золотоверхого Михайлівського собору церкві святого Києва.

Імена тих, які є спро-
1,000 дол. і більше, будуть вміщені в списку при вході до дзвіниці. Ім'я всіх жертводавців, навіть тих, які перешлють 5 чи 10 дол. будуть опубліковані в офіційному органі Української Православної Церкви Київського Патріярхату „Інформаційному Бюлетені”. Число „Бюлетеня” зі списком жертводавців буде передане на постійне збереження до Золотоверхого Михайлівського собору, щоб його могли бачити ви, ваші діти і діти дітей ваших.

Ваші пожертви є звільнені від федеральних і стейтових податків. Просимо виставляти чеки на St. Michael's Cathedral Fund і переслати на адресу: St. Andrew's Society, c/o Anna Wojtiuk 162-4 East 23rd Street, Paterson, N.J. 07514.

Михайло Герець

Камерний хор...

(Закінчення зі стор. 2)

Дириґент немов зумисно це зробив, щоб показати „на слух” живу хорову традицію. Прозвучали „Слава Отцю і Сину” Лесі Дичко і „Дякуйте Господу” Віктора Степурка. Обидва композитори різні за своїм творчим діяпазоном, знаходять інтонації та гармонічні поєднання, що переконують слухачів у можливості оновлення звукової політри. Відрадно було це почути від незнайомих сусідів у льожі, американських музик, які були в захопленні від цікавої синтези модерного і традиції, а також від чистоти хорової інтонації.

Те саме повторилося і в другій частині, де поруч із творами, що становлять вже нашу клясику („Нова радість стала” К. Стеценка, „А в Києві-гра... „На небі зірка” та „Небо і земля” О. Нижанківського), хор і дириґент майстерно інтерпертували щедрівки в індивідуально своєрідних мініятюрах киян Олександра Яківчука, який відзначається чуттям народного стилю, Євгена Станковича з його геніяльними прозріннями у сфері новоінтонування, харків'янина Юрія Алжиєва, композиторському почерку якого притаманна фолкльорна характеристичність з домішком декоративности.

До речі, сценічність, у кращому сенсі цього поняття, пройняла всю другу частину. Я вже не говорю про режисерські продумані перестановки хорових груп. Введення фолкльорних ігрових елементів, починаючи від інструментальних вставок, жартівливих вигуків гуртів колядників і закінчуючи нашаруванням поліхоровим звучанням, є типовим для українського фолкльорного виконання, так званої „вулиці”, добре відомого з обробок І. Кошиця і знаменитого оперового хору „Туман хвилями лягає” М. Лисенка, а в рецентованому концерті представленого народною піснею „Небо ясні зірки вкрили” творами „Щедрівка” та „Корочун Коляда” Ю. Алжиєва.

Що виглядає найважливішим на теперішньому етапі політико-економіко-культурного входження України в світ приїзд такого типу колективів, як камерний хор „Київ”? Це — насамперед рівень мислення представників вокальної і дириґентської школи. Не зважаючи на постійну тенденцію переманювання вийняткових талантів з української музичної орбіти, активність традиції залишається потужною. Пояснюється це не втраченим тяжінням цілого народу до творчого самовиявлення. Не менш важливим є підсвідоме компактне уявлення традиційного. Я вище нагадала про риси синкретизму у дириґента. Проте останньому ніякими професійними прийомами не вдалося б добитися того, що ми почули, а саме: синхронности мікроінтонації.

Чутливість природи мистецького виявлення. То треба було чути і бачити. Кожен хорист вкладав у звук „світловий пучок” індивідуальної емоції, і від того конкретність твору переходила в багатозначне узагальнення. По сцені рухалися не хористи, а ляди, князі, які під час співу перетворювалися у справжні небесні сотворіння. А за лаштунками сцени усі вони були добрі, прості, лагідні діти соняшної землі, і першим серед них був М. Гобдич.

Народився Микола у мальовничому карпатському селі Битків. Потім почався шлях опанування музичного мистецтва у Дрогобичі. Далі потрапив до Київської консерваторії, до кляси дириґування професора Володимира Чуби, людини, яка вміє допомагати молодим людям з провінції, які тягнуться до знань, і непомітно для них самих вселяє віру в їхні творчі можливості. Тому ще під час навчання на старших курсах консерваторії Гобдич пробував свої сили в професійних хорах, що дуже придалося йому, коли самостійно від 1992 року почав працювати дириґентом і директором камерного хору „Київ”. Відтоді — наполеглива праця, а з нею — признання у композиторів, слухачів, нагороди на міжнародних конкурсах і фестивалях.

Надзвичайно важливим для розуміння сучасного розвитку української культури є її цензурне вивільнення. Київський хор дивовижно швидко збагачує репертуар, в якому закладається нове тлумачення національних релігійних творів різних історичних періодів, знайомство з европейською музикою Барокко і Ренесансу і якесь незрадливе ставлення до сучасного мистецтва, зокрема до творів українських композиторів. Усе це в комплексі дає уявлення не лише про високий професіоналізм, але й про потенційні можливості культури. „Українська музика, — сказав із переконанням М. Гобдич, — незабаром одержить признання у світі, бо вона є емоційна”. Справді, один раз почуте тремливо-ніжне виконання „Щедрика” Леонтовича може допомогти американським виконавцям, яких чули за кілька днів із національної катедри Вашінґтону, збагнути емоційну сутність ориґіналу і повернути від статичного „рубаного” ритму до плястичної ласкавої інтонації.

На концерті ми бачили генерального консула України в Ню Йорку Віктора Крижанівського, представників нещодавно заснованої Фундації „Американські приятелі України”. За їхньою підтримкою і за допомогою інших дипломатичних і культурних репрезентантів України і ЗСА відбулося концертове турне хору „Київ”.

З'явилася країна — пробудилися й творчі сили, щоб, перефразовуючи відомі слова поета, — „Добридень! сказати світові”.

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ АМЕРИКИ
та
УКРАЇНСЬКЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО в НЮ ЙОРКУ
при співпраці
УКРАЇНСЬКИХ ТОВАРИСТВ міста НЮ ЙОРКУ

повідомляє

що зустріч з українськими астронавтами

полковником
ЛЕОНІДОМ КАДЕНЮКОМ
та
доктором
ЯРОСЛАВОМ ПУСТОВИМ

відбудеться
в суботу, 10-го січня 1998 р.
в авдиторії школи св. Юра
при 215 Схід 6-та вул. в Мангаттані
із молоддю — 12:00
з громадянством — 2:30

Просимо громадянство до численної участи.

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашого найдорожчого і незабутнього СИНА, БАТЬКА і БРАТА

СВ. П.
ПАВЛА ЦИМБАЛІСТОГО

буде відправлена
СВЯТА ЛІТУРГІЯ
за спокій його душі
в суботу 10-го січня 1998 р.
о год. 9:30 ранку
в Українському Православному Катедральному Соборі св. Володимира в Чикаго.

Просимо всіх близьких і знайомих про молитви за його душу.

У глибокому смутку:
мама — ЗІРКА ЦИМБАЛІСТА
донька — КАТРУСЯ ЦИМБАЛІСТА
брат — ЮРІЙ ЦИМБАЛІСТИЙ
тета — ОРИСЯ НОВОСІВСЬКА з мужем ТАРАСОМ і синами АНДРІЄМ і МАРКОМ з родинами
стрийко — ЛЮБОМИР ЦИМБАЛІСТИЙ з дружиною АНЕЮ і дочкою МАРУСЕЮ
ближча і дальша родина в ЗСА, Канаді й Україні.

Ділимося сумною вісткою з українською громадою і приятелями, що 4-го січня 1998 р. несподівано відійшла у вічність

СВ. П.
ВАЛЕНТИНА ПЕРЕЯСЛАВЕЦЬ

пріма балерина Львівського театру і педагог Ballet Theater School в Ню Йорку.

ПОХОРОН відбувся 7-го січня 1998 р. з St. Mary's Church 70-31 48th Ave., Woodside, Н.Й., о год. 9:30 ранку.

Залишилися в смутку:
МАРҐАРИТА і ЮРІЙ ГАРАСИМИ з родиною

БРАТСТВО кол. ВОЯКІВ
1-ої УКРАЇНСЬКОЇ ДИВІЗІЇ УНА
СТАНИЦІ у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ і ЛІГАЙТОНІ, Па.
Ділимося сумною вісткою з побратимами й українською громадою, що 3-го грудня 1997 р. відійшов у вічність на 82-му році життя

сл. п.
побратим
ЙОСИФ ВОМПЕЛЬ

Колишній десятник 1 УД УНА. Визначний спортовий діяч в УСТ „Поділля“ в Тернополі та в таборах полонених у Беллярії та в Ріміні в Італії. Активний член Станиць Братства у Філядельфії і в Лігайтоні та української громади.

ПОХОРОННІ відправи відбулися 9-го грудня 1997 р. в церкві св. Миколая у Філядельфії, а відтак на кладовищі св. Марії у Факс Чейс, Па.

Дружині АННІ та всій родині висловлюємо щирі вияви співчуття.

УПРАВИ СТАНИЦЬ

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями та українською громадою, що 5-го січня 1998 р. відійшов у вічність на 74-му році життя в Балтиморі, Мд, наш найдорожчий МУЖ, БАТЬКО і БРАТ

бл. п.
інж. ОСТАП СТЕЛЬМАХ

довголітній скарбник і секретар кредитівки в Балтиморі, Мд., кол. голова УККА та член УГВР.

ПАНАХИДА в середу, 7-го січня, в похоронному заведенні Lilly & Zeiler при Eastern Ave. і Wall St.

ПОХОРОН в четвер, 8-го січня, з української католицької церкви св. Михаїла, а відтак на парафіяльний цвинтар.

Залишив в смутку:
дружину — АННУ
дочку — УЛЯНУ з чоловіком ЯРОСЛАВОМ
сина — РОМАНА та
ближчу і дальшу родину.

РЕКТОР і СЕНАТ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ у МЮНХЕНІ
діляться сумною вісткою з членами професорської колеґії, абсольвентами, студентами і приятелями УВУ в Україні й діяспорі, що 2-го січня 1998 р. в Мюнхені на 72-му році трудолюбивого життя відійшов у вічність проректор і декан факультету Права і Суспільно-економічних Наук, кол. старшина Української Повстанської Армії

бл. п.
проф. д-р
ЗИНОВІЙ СОКОЛЮК
(СЕМЕНІВ)

Заупокійна
СЛУЖБА БОЖА з ПАНАХИДОЮ
була відправлена в українському православному Святомиколаївському храмі у Мюнхені в неділю, 4-го січня 1998 р. о год. 10-ій ранку, а похорон відбудеться у четвер, 8-го січня о год. 2-ій по пол. на кладовищі Nordfriedhof.

Дружині Єлисаветі та ближчій і дальшій родині в Україні й діяспорі складаємо щиросердечні співчуття.

Вічна йому пам'ять!

ПРЕЗИДІЯ СЕРЕДОВИЩА УГВР і ПОЛІТИЧНА РАДА ОУНз
ділиться сумною вісткою з членами і українським громадянством, що 2-го січня 1998 р. у Мюнхені, несподівано на 71-му році життя відійшов у Божу вічність

бл. п.
д-р проф.
ЗЕНОН СОКОЛЮК
(СЕМЕНІВ)

член Середовища УГВР, кол. старшина Української Повстанської Армії в Україні і на Закерзонні. У 1947 р. з рейдуючими частинами УПА прибув на Захід. На УВУ закінчив високі студії, одержавши ступінь д-ра. Згодом був деканом економічно-правничого факультету на УВУ, а останньо проректором УВУ. Був співробітником і дописувачем журналу „До зброї“, зредаґував спогади сотника Громенка і Хріна.

Дружині покійного і родині висловлюємо глибоке співчуття.

Вічна йому пам'ять!

Богослов просить допомоги

До вас звертається студент Львівської Богословської Академії, Олесь Ларчик, із щирим проханням допомоги. Я знаю, що до вас звертаються чимало людей, але все таки я не втрачаю надію, що буду вислуханим.

Не зважаючи на те, що я навчаюсь у Богословській Академії, я все ж повинен оплачувати своє навчання, як того вимагають правила академії.

Я знаю, що за кордоном у багатьох університетах існує допомога студентам, але цього, на жаль, нема у нас, в Україні, а влаштуватись на роботу молодому студентові майже неможливо. Ось у такій ситуації я і опинився.

Розповім трохи про себе, аби ви зрозуміли всю складність мого становища. Я закінчив Львівський педагогічний коледж на відмінно і дістав диплом з відзнакою, після чого поступив до Львівської Богсловської Академії. Тут зорганізував Студентський уряд і заснував молодечу християнську газету „Софія", яка сьогодні має 32 сторінки і є досить відомою по всій Україні. Але поза тим я звичайний студент, у якого немає можливости заробити 250 дол. на семестер і віддати їх академії за навчання. На перший погляд це невелика сума, але найменша заробітня платня в Україні 20 дол. на місяць. Тому я й звертаюсь до вас, читачі „Свободи", з великим проханням допомогти мені, якщо це можливо.

Я складаю свої молитви і подяки до Господа нашого Ісуса Христа за вас і ваші родини з надією на вашу допомогу.

Олесь Ларчик

Прошу звертатися на адресу: Україна, Львів 290008, вул. Лесі Українки 18/4, факс: (0322) 27-14-54.

Розрахунковий рахунок: Комерційний банк „Львів", МФО 325268, р/р 701703, ЗКПО 20848488, „Стипендія Олесю Ларчику".

Ред.: О. Ларчик — сирота, яким опікуються Сестри Студійського уставу. Він володіє шістьма мовами.

Успіх одиниці

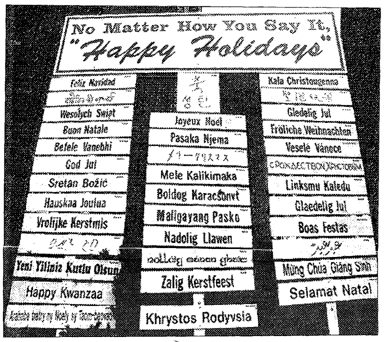

Фото згаданої таблиці привітів було поміщене в кінцевотижневому додатку Асторії, газети „Дейлі Нюз" з датою 20-го грудня 1997 року.

Флашінґ, Н. Й. — Тут кожного року перед будинком головної пошти на окремій таблиці поміщують святочний привіт багатьма мовами світу.

Цього року, заходами громадського і пластового активіста, довголітнього виховника пластової молоді та станичного в Ню Йорку Володимира Корнаги, на згаданій таблиці привітів поміщено також і український різдвяний привіт — „Христос Родився" зі зазначенням вгорі з правої сторони, що це український.

До успіху думки та дії В. Корнаги, активно включився також і парох української католицької церкви Чесного Хреста в Асторії, о. Пилип Сандрик, ЧСВВ, своїм супровідним листом, де зазначив, що підтримує цю думку — різдвяного українського привіту на таблиці привітів перед будинком головної пошти у Флашінґу.

Хоч в первісному проханні привіт був написаний українськими буквами, але це вже було запізно, щоб артист-маляр міг це написати кирилицею, тому привіт написаний латинкою.

Якщо б хтось бажав висловити подяку начальникові головної пошти у Флашінґу за поміщення українського різдвяного привіту, то можна і треба йому про це написати на адресу: Mr. William Rodgers, Flushing Main Post Office, 41-65 Main Street, Flushing, NY.

Лещатарський Табір „Сплячі знимки"

В 1947 році до околиці Фордебрант у Баварських Альпах з'їхалось 20 пластових юнаків на лещатарський табір. Це був перший такий табір, що його вже впродовж 50-ти років майже безперебійно влаштовує „Ватага Бурлаків". Останні 20 років ці табори відбуваються в готелі Лендмарк Мотор у Ґленс Фоллс., Н. Й., куди і минулого року в четвер, 25-го грудня, з'їхалось понад сто юнаків і юначок на цей подвійно-ювілейний табір.

Лещатарський Табір '97.

Для опіки над ними прибула 30-тичленна булава і команда, на чолі з комендантом, ст. пл. Андрієм Ганкевичем, Орден Хрестоносців, з Ню Йорку, і його заступником пл. сен. Юрієм Попелем, Бурлака, з Ню Джерзі. Були два бунчужні — ст. пл. Андрій Нинка з Ню Брансвику і Мишка Ґаст з Чикаґо, і писар, ст. пл. Роман Данилів. Адміністратор табору — пл. сен. Юрій Данилів, „Бурлаки", з Філядельфії, а головний адміністратор — пл. сен. Володимир Гнатківський, „Бурлаки", з Ню Йорку.

Перший повний день таборової програми розпочався в п'ятницю, ще до сходу сонця. Булавні, кожний з яких відповідальний за одну кімнату з чотирма учасниками, побудили своїх юнаків о шостій годині вранці. Через сорок п'ять хвилин юнаки і юначки вийшли на площу біля готелю на ранкову збірку, помолились, відспівали Пластовий гимн, слухали наказ, з якого довідались про порядок денний і почули наново лешо з порад і осторіг в питаннях безпеки поведінки й пластування, що їх накреслили попереднього вечора комендант і адміністратор та власник готелю Джан Наджа.

Після збірки всі пішли на снідання до ресторану біля готелю, де на буфетному столі було розкладено все досхочу. Після снідання таборовики і булавні перевдягнулися в лещатарське вбрання, заповнили три автобуси і поїхали на північ до гори Гор, недалеко Лейк Джордж.

Перший день на горі, як завжди, найскладніший з усіх, а зокрема цього року, тому, що більше ніж четвертина учасників ще ніколи не бували на лещатарському таборі. Таборовикам роздають білети на витяги на гору, розповідають про те, де що є, що можна і не можна робити, де і коли зустрічатимуться на обід і на поворот до табору. Один булавний фотографує учасників на особисті посвідки і для таборової одноднівки, інші допомагають в призначенні учасників на відповідний рівень лещатарського навчання. А ті таборовики, що не привезли власних лещат і чобіт, приміряють і винаймають їх на місці. Щойно після всього цього починається лещатарство.

Перший день пройшов щасливо — без серйозних випадків чи проблем.

Повернувшись до готелю, дехто з учасників зразу поспішає скупатись, інші йдуть поплавати в басейні або відпружитися в „джакузі". О сьомій годині всі прямують до ресторану на вечерю, яка також подається в буфетному стилі.

Після вечері учасники збираються в конференційні залі на першу гутірку, яка в п'ятницю стосується технічних питань лещатарського виряду та їзди.

Нічна тиша запанувала дещо скоріше ніж першої — чи останньої — ночі, і щойно тоді булавні зійшлися в кімнаті коменданта на щоденні наради, для обговорення проблем попереднього дня і завдання наступного.

З п'ятниці до понеділка погода була чудова, а в понеділок ввечері почався сніг.

Вечірнє завдання другого дня, в суботу, було розвагове: ввесь табір поїхав автобусами на професійні гокейні змагання в Ґленс Фалс між місцевою командою „Ред Вінґз" і командою „Американс" з Рочестеру. Премогли „наші" з результатом 3:1.

Декому з ветеранів попередніх таборів пригадалась подібна поїздка табору на гокейний матч 1985 року, на якому команда України „Сокіл" перемогла збірну ЗСА з рахунком 16:3.

В неділю денна програма була, як щодня, але ввечері з Амстердаму приїхав о. Маркіян Костик, який відправив Службу Божу.

Під час юнацького лещатарського табору відбуваються ще два споріднені зібрання. В центрі містечка, в готелі Квінзбурі, з'їжджаються деякі батьки таборовиків, знайомі й колишні таборовики, щоб провести цей тиждень у дружньому лещатарському товаристві. На табір також приїжджають члени „Ватаги Бурлаків", декотрі затруднені в команді й адміністрації, а інші, щоб допомогти.

Не вечірній програмі в понеділок відублося славне змагання красномовности. Цього року перемогли Стефан Цюк, Андрій Чайківський, Андрій Кужла, Андрій Катрик, Лесик Ценко, Андрій Ценко, Данило Тишекевицький, Данило Бойчук, Ліна Голинська, Тамара Гарасевич, Таня Гарасевич, Алекса Крижанівська, Ґеньо Котлярчук, Олесь Стецик, Адріян Сапка, Роман Богданович, Микола Кандал, Тиміш Галібей, Орест Микита, Петро Буняк, Андрій Гнатів, Данило Ласій, Стефан Сікорцький, Роман Луків, Роман Роїк, Катя Гейнор, Андрея Гаймур, Анння Березовська, Алекса Крижанівська.

Найбільша вечірня програма припадає на останній вечір, приходить Миколайко з ангеликами і чортиком, і учасники вибирають найпопулярніших таборовиків, даючи їм звання „Сніжинка" і „Сніговий Дід". Цьогорічними Качала і Данко Круп.

Впродовж тижня таборовики також здають іспити вмілости з лещатарства. Цього року іспити успішно здали 17 учасників.

Під час табору деякі члени булави й адміністрації готували фотоальбом для таборовиків і — вперше в історії — надсилали щоденні інформації про табір електронною поштою до ст. пл. Тараса Яцишина в Клівленді.

Табір закрито в середу, 31-го грудня.

Я. Бігун

Злодій повірив у Бога

Київ(Р. Р.). — У ніч на 30-го грудня 1997 року грабіжник вирішив пограбувати храм у селі Сеньшківка, Бориспільського району, Київської області.

Як інформує газета „Кієвскіє Вєдомості" з 5-го січня ц. р., якийсь 24-річний киянин Євгеній Ш., діставшись у храм, напакував у дві валізи старовинних ікон та позолоченого церковного начиння, вкрав навіть мощі святого Харлампія.

Вийти ж із храму йому не вдалося, бо просто біля вівтаря його звалив серцевий удар і він не уміг ворухнутися аж доки не прибула міліція. Злодій признався, що раніше ніколи не хворів.

Сиґнал про те, що в церкві побито вікна і вибито раму, надійшов до міліції 30-го грудня близько 3-ої години по полудні. Міліціянти перед тим, як зайти до храму, запросили дяка та церковного касира. Зайшли і побачили, що все перекидано, ікони та інші цінності зникли, а посеред храму дві величезні валізи, знайшли все пограбоване. Обійшли храм, навіть до вівтара заглянули і, не знайшовши нікого, пішли геть. Тоді один з міліціянтів уже з дороги наказав шоферові повернутися. Каже, раз вкрадене не винесено, то злодії, мабуть, ще там. Треба пильніше подивитися.

Тим часом дяк і касир знову зателефонували до міліції й повідомили, що злодій таки у храмі. Опритомнівши і почувши голоси, він підповз під стіл покритий скатеркою.

Зловмисник признався, що читав церковні календарі, де вказано, які цінності у якій церкві зберігаються. Він також сказав, що оскільки досі був цілком здоровий, то відтепер він повірив у Бога, який покарав його за злочин.

Сестри...

(Закінчення зі стор. 1)

— Хоча майже усі ми маємо університетську освіту, такий задум є ще на дальшому пляні. Для нас тепер найважливіше викінчити при помочі добрих людей наш манастир та церкву, зокрема іконостас в ній.

— Чи тому ви приїхали тут до ЗСА?

Мати Юліта усміхається та відповідає з переконанням: — Ми не лише шукаємо фінансової допомоги на викінчення комплексу будівель, що ми їх дістали, але маємо інші широкі пляни. Хочетичний центр для молоді та старших, центр для шиття і вишивання священичих риз, на вивчення і впровадження іконопису.

— Чи маєте до цього останнього вже відповідних фахівців?

— Саме тепер є в Канаді Сестра Катерина, яка навчається писання ікон. Як вона вивчить тоді передасть своє знання іншим і може з часом вдасться нам відкрити крамницю ікон при манастирі.

— Як бачимо, у вас великі пляни. Чи вони зосереджуються тільки на цьому новому об'єкті у Львові?

— Але ж ні, ми хочемо розвинути якнайширшу діяльність також поза Львовом. Ми хочемо бути помостом на схід для нашої духовної праці. Тому вже ми розпочали старання для здобуття манастиря в Києві, з якого ми могли б розвинути нашу катехизаційну та іншу працю далі на схід. Ми вже призбируємо на це відповідні фонди і віримо, що в тому також нам допоможуть наші вірні з діяспори.

Тут втручається у нашу розмову також Ю. Дребич, який з повним признанням та повним ентузіязмом розповідає, про свої відвідини у манастирі у Львові. Тому він і допомагає настоятельці Сту- по ЗСА і призбиранні відповідних фондів на благородні діла Сестер Студиток.

Довідуємося з розмови із настоятелькою, що життя членок уставу поділене рівно на молитву і працю, а живуть вони не лише у Львові, але також по дві-три разом у Тернополі, Перемишлянах, Великих Гаях, Трускавці та навіть на Білорусі. Всюди там виконують свою благородну працю, живуть по Божому і служать Богові. Чи не слід нам цим Божим дітям допомогти своїми датками на дальшу їхню корисну працю? Датки можна складати до „Самопомочі" в Нюарку на конто 6821. Адреса „Самопомочі": 734 Sanford Ave., Newark N. J. 07106.

ПОДІЇ

ЗУСТРІЧ З УКРАЇНСЬКИМИ КОСМОНАВТАМИ

Нюарк, Н.Дж. — Комітет Співпраці Комбатантських Організацій та Відділ Товариства Українських Інженерів Америки запрошують на зустріч з космонавтами, полковником Леонідом Каденюком, який після 16-денного польоту на американському космічному кораблі „Колюмбія" був першим українським космонавтом, що привів Україну до можливости стати космічною державою. Рівночасно на зустрічі буде присутній витати його заступник полковник Ярослав Пустовий. Зустріч відбудеться у п'ятницю, 9-го січня, в 7:30 год. вечора у приміщенні руханкової залі школи при церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку. Крім того в 6:30 год. вечора заплянувано зустріч космонавтів з молоддю.

Без української мови і книжки — не буде й української дитини!

ПОВІДОМЛЕННЯ
для членів 59-го Відділу

З днем 18-го січня 1998 р. обов'язки секретаря 59-го Відділу перебирає новий секретар

БОГДАН ДОБОЩАК

Просимо членів звертатися у всіх справах членства та забезпечення в УНСоюзі і вплачувати вкладки на адресу:

**Mr. Bohdan Doboszhak
203 Morris St.
Naugatuck CT 06770**

ГРОМАДСЬКІ ІМПРЕЗИ

Редакційні вістки про громадські імпрези будуть поміщені у „Свободі" **тільки після появи платних оголошень** у щоденнику або „Українському Тижневику"

РЕДАКЦІЯ „СВОБОДИ"